

1. SERVANTEN

Min kammerat og jeg var en gang til jazzkomsammen hos en fælles bekendt. Dengang var jeg endnu ikke kommet i gang med at drikke spiritus. Trods mange presserier rørte jeg ikke det stads, og det var godt nok for min kammerat, da vi skulle hjem. Han var godt lakkert til, men jeg fik ham ved fælles hjælp bakset op i sporvognens bivogn. Allerede da den satte i gang, blev han syg og for hen til døråbningen. Jeg fik en arm rundt om ham, og fik fat i opstigningshåndtaget således, at han frit kunne skille sig af med, hvad han i aftenens løb havde nydt. Vi steg ud og jeg fik ham hjem i seng. Han boede på et loftværelse i midtbyen, og der var ingen håndvask på værelset. I stedet var der et trebenet servantestativ med et fad foroven og en kande vand forneden. Jeg tog fadet og stillede det hen til ham ved hans seng, sikrede mig, at han så det og slukkede lyset da jeg gik. Næste gang vi mødtes fortalte han mig, at han senere på natten var blevet nødt til at fare hen til servantestativet, som han var vant til at kunne finde i mørke. I skyndingen havde han glemt, at jeg havde flyttet fadet hen til hans seng.

2. DE TO FRA HOVEDSTADEN.

To unge musikere fra hovedstaden begyndte at studere på Aarhus Universitet i begyndelsen af halvtredserne. Min kammerat og jeg havde i begyndelsen ikke nogen at spille med, og optrådte en aften i Aarhus Jazzklub. Der var dengang som nu ikke mange i det aarhusianske jazzliv, der var i stand til at tage gammeldags jazz særlig alvorligt, så der var almindelig ligegyldighed over vores præstationer, som jo helt sikkert også ren teknisk har været under lavmål. Men vi var de første i den periode, der spillede den slags musik. Vi tog det meget alvorligt, og tålte ikke ret gerne, at der blev lavet grin med det. Sådan er det for den sags skyld endnu. På forreste række sad to ansigter, som vi ikke havde set før, og de morede sig meget højlydt over det vi lavede, og da vi var færdige, var jeg parat til at gå hjem, og aldrig mere spille offentligt. Min kammerat gik hen til dem og bebrejdede dem deres optræden, og en længere diskussion kom i gang. Det endte med, at vi havde fået os et orkester, idet den ene spillede trommer, og den anden klarinet og klaver. Da vi mødtes til vores første prøveaften, havde de fremskaffet øvelokale, basunist og guitarist!!! De to havde kendt hinanden altid. De havde en meget begavet form for humor, som jeg havde svært ved at tage, da det tit var mig, der måtte stå model. I særdeleshed har trommeslageren en særlig evne til at samle et emne op, og indenfor et minut vende og dreje det, krumme det sammen, og rette det ud i en flydende yderst velformuleret talestrøm, for så til sidst at sætte det fra sig. Ingen har fattet en lyd, og man sidder bare tilbage fuldstændig sandblæst. Jeg mødtes med ham en sommer for nogle år siden, og havde lige afleveret en af mine selvnævurderende bemærkninger, som han så samlede op, vendte bunden i vejret på, og satte en flot slutning på. Jeg sad målløs, og kunne ikke engang more mig, så godt var det sagt, selv om det var det rene og skære vås. Jeg har en stille drøm om engang at få en hemmelig båndoptagelse af en eller flere af hans udladninger, og så simpelthen skrive dem ned. Det bliver nok aldrig til noget. Men det var værd at gemme. Det kunne der blive en ganske god bog ud af. Men den der vil prøve at følge ham, når først han rigtig ruller sig ud, skal tænke og handle hurtigt.

3. JAZZPLADESAMMENREND

Private jazzplade-aftener var i mine unge dage et ganske almindeligt fænomen. Man løb sammen og havde mange gange sine egne plader med, og grammofonen var ikke i i ro mange sekunder. Et af stederne var hos en bagersøn. Han var alene hjemme, og der var en masse dejlig bagerbrød sat på bordet. Jeg har jo nok taget bemærkelsesværdigt meget fra, som jeg altid har haft for vane, for det megen bagerbrød kombineret med en lang dag på murerstilladset blev ud på aftenen for meget for mig, og jeg faldt i søvn på en sofa. Jeg blev vækket af en af de andre, som stak mig en plade i hånden og sagde:" Peter kender du den

her. Skal vi ikke spille den". Jeg rejste mig langsomt op og stillede ind på pladeetiketten. Det var Kid Orys "Get out of here and go right home". - Og det gjorde jeg så.

4. HUN SAGDE DE.

En gammel musikerbekendt var meget hurtig med damer, og engang havde han i en pause haft en med udenfor for en kort bemærkning. På vej hjem i bilen var han altid meget tavs, og de andre lod ham altid bare sidde og passe sig selv. Pludselig lød der en kluklatter fra ham, samtalen stoppede, og alle sad afventende. Så sagde han;" Hun sagde DE til mig".

5. VINTØNDEN

Jeg boede engang lige oven over en vinhandel, der idag er restauranter i stue og kælder. Dengang var der vinhandel i stueetagen med lager i kælderen. I ejendommens indgangsparti i venstre side var der dengang en port ud til gaden, der ikke kunne aflåses. For det meste skete alle leverancer i dagtimerne, men en aften, da min kammerat havde været oppe hos mig, fulgte jeg ham ned i porten. Midt i porten lå et stort vinfad, og da vi snusede og skvulpede, konstaterede vi, at den var god nok. Mig op og hente fire eller fem tomme en liters mælkeflasker, der dengang var af klar glas. En stump gummislange og en tragt fik vi også lynhurtigt fremtryllet, og så tyvstjal vi 5 liter vin fra vores underbo. Der har nu nok været et eller andet i vejen med det fad vin, for vi blev møggyge af det. Om det var på grund af mængden eller kvaliteten, skal jeg ikke kunne sige. Vi klagede ikke.

6. UNDERHYLERE

Engang spillede jeg i København og overnattede hos en kollega. Jeg må have glemt noget, for længe senere spillede han i Aarhus med et orkester og jeg tog ned for at høre dem. Oppe på scenen havde de anbragt et stort skilt bag orkestret, hvorpå de havde sømmet et par underbukser. Der var lidt mindre end 1 meter mellem sømmene, og der hang en tekst, der fortalte, at det var mine bukser.

7. HVIDTE LOFT I SØNDAGSTØJ

Da jeg var i murerlære i halvtredserne, var jeg blevet sat til at hvidte kælder i en villa under nybygning. Da jeg kom ud kl. 12 og skulle have min middagspause stod bygherren udenfor kælderen og havde møde med arkitekten, min mester og nogle af de øvrige håndværksmestre. Mit tøj bar meget tydeligt spor af, hvad jeg beskæftigede mig med. Faktisk var jeg så godt som kridhvid. Det morede selskabet sig højlydt over, og en af dem sagde at han kendte indtil flere håndværkere, der kunne hvidte lofter i deres søndagstøj. Dertil svarede jeg, at det kunne jeg skam også sagtens gøre, men det ville da være synd for tøjet. Det syntes man ikke var morsomt.

8. BOOGIE-WOOGIE PIANISTEN.

En meget dygtig klassisk skolet ung pianist var i begyndelsen af halvtredserne elev på et studenterkursus. Han var allerede dengang en fremragende boogie-woogie pianist, kunne håndtere et spil kort med stor færdighed, og var et ret livligt selskabsmenneske. Min beundring for ham var dengang grænseløs og helt utilsløret. Han holdt en kølig distance til mig, men tillod ind imellem en kort audiens.

Han havde i den lokale jazzklub holdt et foredrag om boogie-woogie, hvor han havde afspillet og fortalt om sine lakplader. Han og hans far havde sammen bygget et grammofonplade-skæreapparat, og optaget lakplader med boogie direkte fra radioen. Det var de eneste muligheder dengang, inden der nogle år senere kom gang i jazzpladesalget. I en audiens fik jeg ham i et letsindigt øjeblik til at love, at han ville lave et par plader til mig. Han holdt også sit løfte, men jeg måtte vente i omkring et halvt år, inden jeg omsider fik dem. Sådan cirka to gange om ugen holdt jeg udenfor hans skole i mit murerstøj på min cykel og så spørgende på ham, når han kom ud ad døren sammen med sin kammerat. Det

der med at ringe hjem til ham, lå helt udenfor rammerne af min fantasi. Ringe udenbys!!! Jeg kan endnu se ham for mig, når han fik øje på den lille irriterende murerlærling, der sad der og gloede på ham med sine store øjne. Hans skuldre sank sammen lidt, og han sendte et fortvivlet blik hen til kammeraten. Så strammede han sig an og sagde: "Øh! Jeg har ikke haft tid til at lave dem endnu". Så gik han videre, og jeg kunne slukøret køre hjem. Men tilslut fik jeg dem, og jeg har dem endnu.

9. SIDNEY BECHET I PARIS.

I sommeren 1953 rejste jeg på tommelfingeren til Paris og hørte Sidney Bechet spille i "Les Trois Maillets". Undervejs overværede jeg en prøve med "Dutch Swing College Band" med Albert Nicolas som solist. Det foregik i "Kurhaus Scheveningen" i Haag. I Amsterdam købte jeg 9 stk. 78'ere pianosolo med Jelly Roll Morton. De var pakket i en papkarton og bundet fast udenpå min rygsæk, men kom alle hele hjem. Jeg havde 350 kr. med ud og 50 kr. med hjem. Utroligt på 3 uger.

En af aftenerne i Paris sad jeg i "Diskoteque Le Cameleon" ved en bar og svælgede i jazzplader og Dubonnet. Baren var en glasdisk med stakke af 78ere med kun gammel jazz. Jeg kunne bare vælge frit. Så satte bartenderen det på, som jeg ville høre. Jeg bemærkede, at de øvrige gæster stilfærdigt morede sig uden at blande sig, og bare lod mig styre musikken. I løbet af aftenen nedsvælgede jeg 3 glas Dubonnet og indkasserede mit livs allerførste alkohol rus. Den der med det usynlige men mærkbare tæppe, der lige pludselig glider ned over hovedet på en.

Det skete nogle gange, at jeg ikke nåede det sidste undergrundstog til mit logi, men så sov jeg på ristene sammen med de andre bumser. Luften nedefra holdt os varme.

10. ØL I KLAVERET.

Jeg var engang med en lærlingeforening på udflugt til Ebeltoft. Jeg var hyret til at spille, og havde åbnet klaveret, så jeg lettere kunne få lyden ud i rummet. Hverken de andre eller jeg forudså, hvad der kunne ske, før det var forsent. Det øverste låg var slået tilbage, så der kun var den halve bredde foroven til at stille ting fra sig på. Der var fyldt op med glas og flasker helt eller delvis fyldt med øl. Pludselig fik klaveret et kraftigt skub, så alle glas og flasker med indhold væltede nedover klavermeknikken. Filthamrene, som havde tørstet efter væde i mange år, opsugede alt hvad de kunne, og bulnede derfor så meget op, så hamrene nåede sammen. Snart var det meste af klaveret ude af drift, og jeg kunne kun benytte de højeste og laveste dele af klaviaturet. Jeg fik lukket klaverlåget i en fart, og spillede videre. De efterhånden godt berusede lærlinge var ligeglade, og værten bemærkede ingenting. Han har bare troet, at det var min spillestil. Da vi skulle gå, ryddede jeg klaveret for glas og flasker, og bar det ud til disken. Værten syntes, at det var da vel nok pænt af mig, så flinke unge mennesker da kunne være. Lige inden vi gik, lukkede jeg diskret klaveret op foroven, så øllerne kunne fordampe den vej. Siden den tid, fjerner jeg med det samme drikkevarer og alle andre genstande, der bliver stillet på klaveret. Jeg har for øvrigt sidenhen oplevet, at en gæst i en af mine pauser havde sat sig til at spille, og hældt et glas ud over tangenterne kun. Der skete noget tilsvarende. Denne gang var det træet i tangenterne, der bulnede så meget ud, at de hang sammen, så en klaverstemmer næste dag måtte have dem op en ad gangen og høvle lidt af.

11. BRYDNING

En soldaterkammerat afslørede et talent, som jeg slet ikke havde forudset. Han var helt igennem et elskværdigt og fredsommeligt væsen. Vi var på skydeøvelse i et øvelsesområde, og om aftenen sad vi udenfor i det dejlige sommervejr og var mere eller mindre kåde af lejrstemningen. Jeg greb fat i ham skubbende ham ned i græsset, og stod og grinede hen over ham. Han lå og kikkede betuttet på mig. Så bredte der sig et næsten kærligt smil hen over hans ansigt, og han greb fat i mig, så det kunne mærkes. De næste 5-10 minutter føltes det, som om jeg overhovedet ikke rørte jorden, men blev jongleret rundt i luften og

præsenteret for samtlige eksisterende greb indenfor brydningen, da det var den sportsgren, der gennem årene havde givet ham hans mange kræfter.

12. FEST I HJEMMET.

Når min kammerat var alene hjemme, benyttede han ind imellem lejligheden til at indkalde til fest. En aften var jeg tilsagt til en sådan, og ringede på. Han rev døren op og rakte mig en nyåbnet øl. Så var tonen lagt an. Hvem og hvor mange vi var husker jeg ikke, men der var rigeligt med drikkevarer. Vi hørte altid plader og faldt efterhånden i søvn, hvor vi sad. På et eller andet tidspunkt vågnede jeg ved, at en ung fremmed mand var i færd med at bære en kasse øl ud af stuen. En anden fremmed bar en cykel ind og lagde den på stuegulvet, og en tredje rakte mig en grammofonplade og sagde: "Kan du ikke lægge den på. Den er nemlig skidegod". Jeg var halvt bevidstløs af alkohol og almindelig træthed, og nåede ikke at reagere, før de alle var væk.

13. KLAVERSTERSTEMMER BJELKE.

En lørdag eftermiddag i 1956 øvede vores orkester i jazzklubbens lokale. Ind i lokalet kom en lille meget gammel mand stavrende støttende sig til sin stok. Han kom op til klaveret, lagde en taske på flyglet, og sagde at han skulle stemme klaveret, da der skulle være jazzclub om aftenen. Vi standsede øvningen, og ville så småt pakke sammen, så han kunne få arbejdsro. Men vi kom ingen steder, da han han viste sig at være meget glad for at have nogen at snakke med. Og han kunne virkelig fortælle. Han havde været klarinetist i Tivoligarden i forrige århundrede, og fortalte en masse fra den tid. Imedens munden ikke stod stille på ham, havde han pakket sit værktøj ud og var begyndt at stemme klaveret. Han så på os hele tiden medens han talte, og hans hænder og øre arbejdede helt automatisk med at betjene stemmenøglen og gummikilerne. Vi var meget betaget af den oplevelse. Stokken og den tunge gang forklarede han med, at han var faldet ned af en kældertrappe. "- og det skal man ikke gøre, når man er over 93". Det var så den ældre Hr. Bjelke fra "Hornung og Møller" på Clemenstorv.

14. MUSIK OG SOLDATERLIV.

Da jeg havde fået mit svendebrev som murer i foråret 1956, rejste jeg udenbys for at kunne fortsætte samarbejdet med min kammerat, der var soldat. Det var let at få job dengang. Jeg var først hos en muremester Peter Jensen, derefter hos Jens Pedersen. Om aftenen sad min kammerat og jeg og øvede os sammen, der hvor jeg boede. Den glade tid varede kun i 14 dage, så ringede min Far mig op og fortalte mig med et meget hørbart smil i telefonen, at der var kommet en invitation til mig om at møde på Randers kaserne den 13. juni.

15. MUSIKERNE I KOMPAGNIET.

Jeg fandt hurtigt et par musikere i kompagniet, der begge spillede violin og trompet. Den ene fra Aarhus var en flot fyr, der var yderst kompetent, og kunne en masse ting. Den anden fra Frederikshavn, som jeg lå på stue med, var en lille, tæt, bomstærk smed, der også var dygtig på sine instrumenter, men derudover fik han en meget stor og varm tone ligeledes på begge sine instrumenter. Det lurede jeg ret hurtigt, men uden at sige noget. Han observerede, at jeg havde luret ham, og begyndte i det små at rødme. Lidt senere lokkede jeg dem begge til at bytte instrumenter for at se, om det var forklaringen. Da han forstod, hvor jeg ville hen, blev han endnu mere rød i hovedet. Grunden var, at da han fik fat i den andens instrumenter, kom der den samme skønne varme tone frem, som indehaveren ikke selv var i stand til, og det vidste han godt, at han ville få, men det passede ham svært godt, at få det påvist tydeligt, men diskret. Den anden opdagede intet.

17. BASIE KONCERT I 1956

Medens jeg var rekrut i Randers, fandt jeg ud af, at Count Basie skulle spille en koncert i Aarhus-hallen. Jeg fik nattegn og tog til Aarhus. Der mødte jeg en af de ældre soldater fra samme kaserne. Han var en kendt jazztrompetist. Han blæste reveille og retræte hver dag, men var samtidig en vild krabat, der fik den ene militære spjældtur efter den anden. Han fortalte mig, at han samme morgen havde fået en dom for et eller andet, men på vej til afsoningen nede i byen, standsede jeepen ved et lyskryds, og han stak af til Aarhus og hørte Basie. Dagen efter meldte han sig og fik en tillægsstraf. Men han skulle bare høre Basie, koste hvad det ville.

18. JAZZKLUBBEN PÅ AMAGER.

Jeg var sammen med mine kammerater med til at åbne en jazzklub på Amager og spillede dér en gang om ugen i nogle måneder. Vi blev fra starten enige om, at hvis der nogensinde blev ballade, skulle vi alle gå ned fra scenen og stoppe det. Det skete så en aften, og vi lagde blege men fattede instrumenterne fra os og gik ned til uromagerne. De stirrede på os med åbne munde et øjeblik, men så sagde de til os i meget venlige og høflige vendinger, at de bestemt synes, at vi skulle tage at gå op på scenen og spille videre, som om, intet var hændt. Så skulle de nok ordne, hvad de havde at ordne her i deres hjørne. Det lød så venligt og overbevisende, at vi stille og roligt traskede op og spillede videre. Jeg husker ikke, at der skete mere, men vi lukkede klubben. En gang forinden fik vi besøg af nogle medlemmer fra et jazzband. De ville på deres måske lidt grove måde vise os, hvem der kunne spille, og hvem der ikke kunne. Der var også lidt øretæver i luften, men der skete ikke noget. Senere blev vi helt fine venner med dem, men bestemt ikke den aften.

Inden det hele kom så vidt, havde vi øvet i lang tid, men vi var ikke helt tilfreds med at spille med guitar. Til sidst gik guitaristen så en lørdag formiddag ind og købte en banjo, gik afsides og øvede sig på den hele eftermiddagen og aftenen, og næste dag, da vi stillede til øvning, pakkede han sin banjo ud og spillede på den med det samme. Vi vidste intet i forvejen og var meget imponerede.

19. BRUG MÅTTEN

Jeg havde engang besøg af nogle musikere på et af mine værelser i København. Selv om det var folk, der skulle forestille at leve i miljøet, var der en der gjorde sig nogle bemærkninger om min rengøring, der måske ikke altid var helt i top. Da de omsider gik efter en i øvrigt ganske hyggelig aften, tørrede han sine fødder på min dørmåtte, inden han fortsatte ned af trappen

20. GLOP GLOP.

Engang var vi kommet udenbys for at spille. Vi skulle overnatte på et mejeri, og vi skulle indkvarteres på den afdeling, hvor mejeristerne boede. Der var selvfølgelig flere, der i løbet af aftenen blev meget berusede, og det blev besluttet at anbringe den fuldeste af os på en madras i et rum for sig selv. Næste morgen, da alle var mere eller mindre oppe, gik vi ind i rummet, som i dagslys viste sig at rumme flere beholdere med illegal vinfremstilling - og vores berusede ven. Flaskerne stod med langsomt bevægende bobler og sagde: GLOP! GLOP!. Vores ven lå sovende på ryggen med munden vidtåben og sagde: GLOP! GLOP!